

Jette Ostan Vejrup

Utemeljitev predloga za Boršnikov prstan 2021

Jette Ostan Vejrup, roj. leta 1962 v Gørdingu na Danskem, izhaja iz mednarodne gledališke šole Jacquesa Lecoqa v Parizu. Tam je spoznala moža, dramskega igralca Borisa Ostana, kar jo je nekaj let kasneje pripeljalo v Slovenijo. Po vrnitvi iz Pariza je na Danskem poučevala gib in improvizacijo, režirala in igrala, se skupaj z možem Borisom Ostanom pridružila londonski igralski skupini Theatre de Complicité in se z njo podala na mednarodno gostovanje. Leta 1989 je ponovno nastopala na Danskem, a tudi prvič kot igralka delala v Sloveniji, in sicer v mini drami *Železniške informacije* v Eksperimentalnem gledališču Glej.

Jette Ostan Vejrup od leta 1989 ustvarja v Sloveniji.

V 90. letih prejšnjega stoletja je ustvarjala kot »svobodnjakinja« ter nastopala v slovenskih institucionalnih in neinstitucionalnih gledališčih. Najprej je interpretirala vloge, v katerih ni veliko govorila, sčasoma pa dobivala tudi takšne z več besedila. V letih 1994–1997 je igrala Gudrun, Danko, ki se uči slovenščino, v izjemno priljubljeni televizijski humoristični seriji *Teater Paradižnik* in z njo dosegla prepoznavnost v najširši slovenski javnosti. Med njeni avtorskimi projekti velja izpostaviti *Palčico* (Lutkovno gledališče v Ljubljani, 1999) in *Grdega račka* (Cankarjev dom v Ljubljani in Bunker, 2003).

Za njeno ustvarjanje je prelomna zaposlitev v Mestnem gledališču ljubljanskem – 1. februarja 2004 postane članica njegovega umetniškega ansambla. Od takrat le izjemoma nastopa v drugih gledališčih, v matičnem MGL pa v povprečju odigra dve vlogi na sezono.

Jette Ostan Vejrup je doživela priznanje tako slovenske laične kot strokovne javnosti. Ob že omenjeni Boršnikovi nagradi za *Železniške informacije* je prejela še tri Boršnikove diplome oziroma nagrade za igro (za Ivono v predstavi *Ivona, princesa Burgundije*, 1991; za Fräulein Schneider v *Kabaretu*, 2007; za Hero v *Iliadi*, 2015), dve Zlati paličici (za vlogi Ogladala in Norca v predstavi *Sneguljčica*, 1998; za avtorstvo in izvedbo igralskega monologa *Grdi raček*, 2005) in dve Dnevnikovi nagradi (za vlogo Harper Regan, 2011; za vloge Hipolite, Levive in Birgitte Mrak, 2018).

Vloge, ocene in nagrade

Igralka je o svojih igralskih začetkih v Sloveniji, ko sta leta 1989 skupaj z Borisom Ostanom nastopila v EG Glej v že omenjeni mini drami *Železniške informacije* Petra Handkeja (del projekta 5 ½, omnibusa več režiserjev) povedala: »Začela sem v Gledališču Glej z enim samim stavkom: 'Rada bi šla v Stock!« Njen slovenski igralski debut in predstava sploh sta doživela izrazito pohvalne kritike: Rapa Šuklje je v Dnevniku ugotovila, da »v odlično izpeljani mimični govorici spreminjajočega se odnosa med dvema potnikoma, ki čakata na postaji, /.../ v režiji Koprivškove doživimo pravo ekshibicijo Lecoqove šole«, Veno Taufer pa je zapisal: »Režiserka Nevenka Koprivšek je Handkejeve *Železniške informacije* /.../ z interpretoma Borisom Ostanom in Jette Ostan-Vejrup napolnila z ljubeznivim (gegovskim) humorjem, ki je v svoji kompoziciji podteksta razkril drobno, pristrčno humoresko, katere lirizem je bil nemalo prav po zaslugi obeh igralcev posredovan sveže, očarljivo zabavno.«

Igralka se je čez dobro leto o predstavi spominjala: »V dvajset minut dolgem delu je govoril predvsem Boris, jaz pa le igrala, toda meni to ni težko. Saj besede na odru niso najpomembnejše!« Avtorska ekipa Nevenka Koprivšek, Boris Ostan in Jette Ostan Vejrup je za predstavo *Železniške informacije* na 24. Borštnikovem srečanju (1989) v Mariboru prejela Borštnikovo diplomo in denarno nagrado za posebne dosežke, ki jo je podeljeval Radio Slovenija.

Leta 1990 je dobila naslovno vlogo v igri *Ivona, princesa Burgundije* Witolda Gombrowicza. Predstavo je v Mestnem gledališču ljubljanskem režiral Jonatan Paul Cook, s katerim sta sodelovala že na Danskem. O njej je povedala: »Tudi vloga princeze Ivone je bila bolj redkobesedna. Toda soigralci in gledalci so me dobro sprejeli.« Odlično so jo sprejeli tudi kritiki. Majda Knap Šembera je tako zapisala, da je igralka »v naslovni vlogi, ki terja pretežno mimične sposobnosti, dobrodošla osvežitev v tem ansamblu«, medtem ko je »lektorica Majda Križaj /.../ zaslužna za izborna izreko vseh, pa tudi neslovenske Jette Ostan-Vejrup, ki govori domala brežhibno (res, da ne veliko)«. Pohvalila sta jo tudi Lojze Smasek in Veno Taufer, Aleš Berger pa je njeno kreacijo opisal z besedami: »Molčljiva in štorasta Ivona je bila Jette Ostan-Vejrup; njena nema navzočnost je bila smešna, ubožna in tudi grozljiva.« S svojo kreacijo je ponovno doživela tudi potrditev strokovne javnosti – na 26. Borštnikovem srečanju v Mariboru (1991) je za Ivono prejela Borštnikovo diplomo in denarno nagrado za igro.

V 90. letih prejšnjega stoletja je ustvarjala kot »svobodnjakinja« ter nastopala v slovenskih institucionalnih in neinstitucionalnih gledališčih. V Prešernovem gledališču v Kranju je prvič sodelovala leta 1993 v praižvedbi igre *Hana Tiger*, avtorskem projektu Barbare Hieng Samobor (slednja je podpisala avtorstvo, režijo, kostumografijo in scenografijo). Naslovni lik je izdelala »sijajno zmuzljivo sanjsko in živalsko ranljivo ter naravno« ter bila »v vlogi Hane prepričljivo animalična in ekspresionistična«. Zanimiv je zapis pesnika, prevajalca in kritika Franceta Vurnika, da je Jette Ostan Vejrup »v vlogi Hane ponazorila pekel nemirne ženske, hkrati pa je potrdila izjemno voljo za odlično obvladovanje slovenščine, kar bo v analih slovenske gledališke zgodovine zapisano z zlatimi črkami /.../«. Še isto leto je z režiserko Barbaro Hieng Samobor sodelovala kot Donna Inez v predstavi *Don Juan ali Ljubezen do geometrije* Maxa Frischa v SNG Drama v Ljubljani. Leta 1998 pa sta ponovno skupaj delali v Kranju, in sicer pri predstavi *Sneguljčica* bratov Grimm – Jette Ostan Vejrup je za »pomenljivo nosilno dvojni vlogi (dvornega) Norca in Ogledala« leta 1998 prejela nagrado Zlata paličica za najboljšo žensko vlogo na Festivalu igranih predstav za otroke in mlade v Ljubljani.

Z Damirjem Zlatarjem-Freyem je sodelovala pri dveh projektih, v njegovem *Pomladnem obredju* (koprodukcija Koreodrame Ljubljana in Cankarjevega doma, premiera januarja 1994) in *Begu iz pekla*, Freyevi priredbi himnične tragedije Ivana Mraka (Koreodrama Ljubljana in Festival Ljubljana, premiera marca 1996). Zlasti prvi izmed projektov je ostal zapisan v slovenski gledališki zgodovini, čeprav kritiki o njem tako rekoč niso pisali (Damir Zlatar Frey je namreč enemu od kritikov prepovedal vstop na premiero, kar je precej razburilo kritiško javnost in povzročilo bojkot pisanja o predstavi tudi pri drugih kritikih).

Zanimivo vlogo je oblikovala kot Gina Ekdal v koprodukcijski uprizoritvi *Družinski album* (*Parafraza/Ibsen/Divja račka*), ki jo je po Ibsenu zasnovala režiserka Meta Hočevar (Slovensko mladinsko gledališče in Wiener Festwochen, premiera maja 1994 na Dunaju). Ženja Leiler je njeno vlogo takole opisala: »Jette Vejrup Ostan je za mater, ki pooseblja fotografijo molka, zgradila oklep, pod katerim skriva ekspresijo svoje tragike.«

Jette Ostan Vejrup je v devetdesetih letih večkrat nastopila tudi v ljubljanski Drami, prvič leta 1993 v že omenjeni predstavi *Don Juan ali Ljubezen do geometrije*, zatem v Handkejevem delu *Ura, ko nismo ničesar vedeli drug o drugem* (režiser Ernst M. Binder, koprodukcija s Forum Stadtpark Theater Graz, Avstrija, premiera aprila 1996), predvsem pa jo je v tem obdobju k sodelovanju povabil Janez Pipan. Pod njegovim režijskim vodstvom je oblikovala

več vlog, med njimi Heleno Charles v Osbornovi drami *Ozri se v gnevu!*, premierno uprizorjeni septembra 1996. O njej je Krištof Jacek Kozak zapisal: »Odločnost ter hkrati skoraj materinsko razumevanje Helene Jette Vejrup Ostan bi težko bila še bolj življenjska in naravna. S svojimi kontroliranimi reakcijami ji je neredko uspelo, da je postala 'gospodarica položaja'.« Na govorni razvoj je opozorila ocenjevalka Ignacija Fridl v ugotovitvi, da interpretka »zares simpatično razvija koketne poteze Helene Charles, kar priča, da se tudi v območju slovenske besede razvija v odlično odrsko umetnico«.

Jette Ostran Vejrup leta 1999 rodi tretjega otroka, tako da v tem letu povečini ne nastopa, kljub temu (ali prav zato) pa 19. decembra 1999 v Lutkovnem gledališču v Ljubljani premierno uprizori avtorski projekt *Palčica* danskega rojaka Hansa Christiana Andersena. Po kritikah sodeč, je bila s projektom več kot uspešna in je navdušila tako otroke kot odrasle gledalce. Anja Golob tako zapiše, da je predstava za gledalca »čisti hedonizem«, ob tem pa pojasni: »Človek nekje na sredini takele interpretacije Palčice ne more, da ne bi pomislil, kako je najbrž treba biti vsaj malo Danca, da bi se Andersena resnično in do kraja dojelo. Zgodba, ki jo poznamo iz mladosti, je namreč skozi odličen način pripovedi ter natančne geste in gibe igralko zadobila nove razsežnosti. V tem smislu se je na koncu čisto logično zgodilo, da smo 'ta veliki' ploskali skoraj toliko na glas kot otroci v prvih vrstah.« Očarana je bila tudi ocenjevalka Mojca Jan Zoran: »V intimnem vzdušju Malega odra je njeno polurno igrano pripovedovanje napolnilo dvoranico z brezčasno lepoto in toplino. Jette Ostan Vejrup je s svojo enostavno, izčiščeno in v malenkosti premišljeno igro, pri kateri je z nepopuščajočo koncentracijo in disciplino preskakovala iz lika v lik ter vse skupaj povezala s pripovedjo in igro, z majceno lutkico (Palčico) ustvarila zaokroženo, mehko, a vendar nikoli popuščajočo, do konca napeto pripoved. Z zavidljivim obvladovanjem igralskih veščin, ki jih nadgrajuje s svojo človeško toplino in ustvarjalno energijo, je pripovedovanje Palčice, brez cenjenih zunanjih učinkov in ugajanja 'na prvo žogo', prevedla v minimalistično gledališko predstavo, pri kateri je forma vedno odraz vsebine. Palčica Jette Ostan Vejrup je predstava, pri kateri spet začutiš znani občutek iz otroštva, ko nekdo pripoveduje pravljico, namenjeno prav tebi. Meni je bilo z eno besedo (čeprav to ni ravno kritiška norma) lepo.«

Jette Ostan Vejrup pa je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja dosegla še en preboj, potem ko je leta 1992 nastopila v kratkem igranem filmu *Vse je pod kontrolo* v režiji Metoda Pevca, je leta 1994 dobila vlogo Gudrun v izjemno priljubljeni humoristični seriji *Teater Paradižnik* v režiji Branka Đurića – Đura in produkciji TV Slovenija. Prav preko vloge Gudrun, Danke, ki

se uči slovenščino – Jette Ostan Vejrup jo je podala s poudarjenim smislom za humor in samoironijo –, je dosegla prepoznavnost v najširši slovenski javnosti.

Za njeno ustvarjanje v prvem desetletju enaindvajsetega stoletja je prelomna zaposlitev v Mestnem gledališču ljubljanskem – 1. februarja 2004 postane članica njegovega umetniškega ansambla. Pred tem nastopa v več uprizoritvah v institucionalnih gledališčih in zunaj njih. Med slednjimi velja izpostaviti vsaj dve. Skupaj s štirimi soigralkami in igralcem sodeluje v raziskovalnem projektu *Evropa, deklica, ki je preveč hitela* v režiji Bojan Jablanovca (gledališka produkcija Cankarjevega doma, Ljubljana, premiera marca 2001), leta 2003 pa se znova loti Hansa Christiana Andersena – v sodelovanju z danskim kolegom Clausom Mandøjem pripravila svoj drugi »solo projekt«, *Grdega račka* (Cankarjev dom Ljubljana in Bunker, premiera novembra 2003). Kakor že pri *Palčici* se je tudi v tej predstavi izognila zunanjim učinkom in pomagalom ter stavila na izčiščeno formo pripovedi. Za avtorstvo in izvedbo *Grdega račka* so ji na 11. mednarodnem festivalu otroških predstav poklicnih gledališč leta 2005 podelili Zlato paličico za najboljšo predstavo tekmovalnega programa v celoti in nagrado utemeljili z besedami: »Avtorica in protagonistka pripovedi je ustvarila Andersenov svet v vsej njegovi raznolikosti: poetičen in stvaren, blago ironičen, grozljiv in zabaven. Podala je vrsto psihološko dovršenih likov – nežnih in stvarnih, malenkostnih in škodoželjnih.«

Po letu 2004 le izjemoma nastopa v drugih gledališčih, v matičnem MGL pa v povprečju odigra dve vlogi na sezono. Iz prvega desetletja enaindvajsetega stoletja velja omeniti vsaj najpomembnejše kreacije. V uspešnici *Vse o ženskah* hrvaškega avtorja Mira Gavrana in režiserke Barbare Hieng Samobor – predstavo so premierno uprizorili januarja 2005 in je v letu 2018 še zmeraj na repertoarju – nastopa s soigralkama Bernardo Oman in Karin Komljanec ter poseblja štiri ženske različnih starosti in miljejev, Agnezo, Marijo, Dubravko in Anito. V predstavi *Ko mine*, ki jo je po motivih *Jesenske sonate* Ingmarja Bergmana leta 2005 zasnoval režiser Matej Filipčič (koprodukcija MGL in Umetniško društvo Osum), je kot Hči igrala skupaj z Ivo Zupančič. Matej Bogataj je o njunih kreacijah (in predstavi) zapisal: »Pomembno vlogo igra glasba, ne več klasika, ki sta ji obe zavezani, temveč mehak, malo melanholičen soul, ki barva razpoloženje in podpira obe igralki, Ivo Zupančič in Jette Ostan Vejrup; prvo z žarečim pogledom nekam naprej, ki prikriva in odkriva hkrati njeno ambicioznost in je del njene preživetvene strategije, nekakšne igre, manipulacije s čustvi in nastopom, druga je inferiorna, s pogrbljeno držo in sklonjeno glavo. To je način njenega

obtoževanja, že drža kaže njeno željo po avtentičnosti namesto (materine) forme in vse skupaj se zaključi nekako spravljivo, z opravičujočim in toplim pismom in z upom na ponovno razsvetljeni topli dom.« Amelia Kraigher je gledališko postavitve primerjala s filmsko predlogo: »Osnovna zgodba je natančno posneta po filmu in govori o travmatičnem odnosu med materjo in njeno odraslo hčerjo, vendar tukaj poteka veliko bolj zadržano in umirjeno, koncentracija čustev je v predstavi manj silovita. /.../ Predstava sloni na detajlih in natančno odmerjenih intimnih atmosferah, ki jih poleg igralk (Iva Zupančič v vlogi matere in Jette Ostan Vejrup kot njena hči) odločno soustvarjata glasba in oblikovanje svetlobe.«

V muziklu *Kabaret* Joeja Masteroffa, Johna Kanderja in Freda Ebba (režiser Stanislav Moša, premiera septembra 2006) je upodobila Fräulein Schneider ter zanjo na Boršnikovem srečanju v Mariboru prejela Boršnikovo nagrado za igro z utemeljitvijo: »Zasluga Jette Ostan Vejrup je, da se v predstavi *Kabaret* počasi, a zanesljivo, v ospredje prebije nesrečna ljubezenska zgodba med Fräulein Schneider, predstavnico malega človeka znotraj zaradi zaostrene politične situacije močno zaznamovane družbe, ter sosedom Herr Schultzem, čigar 'edina napaka' je, da je v nepravem času neprave rase. Tako v dialoških prizorih, kjer skozi njeno vpljudno zadržanost diskretno prodirajo znaki njene obupne osamljenosti, kot v suverenem in pretresljivem podajanju songov, vnaša v predstavo dragoceno dodatno dimenzijo. Njen nezmotljivi občutek za detajle, s katerimi ustvarja ravnotežje med zadržanim sentimentom in grenko sprijaznjenostjo z usodo, privede gledalca iz lahkotnejših plasti zabave v mračnejše tone zgodbe.«

V predstavi *Zgodbe vsakdanje norosti* Petra Zelenke v režiji Barbare Hieng Samobor (premiera aprila 2007) je bila Mama (Boris Ostan pa je igral njenega moža), ki »se /ji/ odpelje, Jette Ostan Vejrup ji daje ves čas sočutno toplino in človečnost, tudi umirjenost, kljub njenemu posiljevanju vseh naokoli z umišljenim redom in angažmajem /.../«. V muzikalu *Sugar – Nekateri so za vroče* Petra Stona, Jula Styna in Boba Merrilla, je zasnovala sicer manjšo, a zato nič manj opazno figuro »temperamentne in izkušene dirigentke ženskega orkestra Sladke Sue«; v tandemu z Gregorjem Čušinom (nastopil je kot njen pomočnik Bienstock) in s soigralcem Janezom Starino je dajala uprizoritvi »humorne tone«. V črni komediji *Reklame, seks, požrtija* avtorja in režiserja Matjaža Zupančiča (premiera oktobra 2009) je kot Andreja izrisala »prepričljivo človeško negotovo in občutljivo podobo poraženke v zasebnem življenju in na delovnem mestu, ki se po ponižanju v službi zave svojega položaja in zbere moč za upor proti zlorabi za interese firme«.

Drugo desetletje 21. stoletja je najprej zaznamovala s kreacijo Harper Regan v istoimenskem besedilu Simona Stephensa. Postavitev je v režiji igralkinega moža, Borisa Ostana, na mali sceni MGL premierno zaživela marca 2011. Morda je njeno vlogo še najbolj celovito opisala mlada ocenjevalka Katarina Koprivnikar: »Tisto, kar odlikuje Jette Ostan Vejrup v tej predstavi, je nedolžnost, kvaliteta igralca, ki dopušča nenehno vstopanje njegovega telesa in volje v stanja, v katerih ni predsodkov. Tista mimozna ranljivost, ki telo spreminja v natančno odmerjeno energetska voljnost, mehkobo, skozi katero gospodari nad pastmi igre – nad spremembami v nihanju same dramaturgije predstave, hitrosti in počasnosti v čustvovanju lika, soigralcev, pravilna sinhronizacija med gibom, grimaso in besedo.

Ritemska točnost in emocionalna niansiranja v vlogi Ostan Vejrupove, ko pravilno stiša glas, minimalistične besedne in mimične reakcije, so drobtine njene igre, ki se nevsiljivo, diskretno sestavljajo v mozaično prezenco igralke. V naturalistični konvenciji igre je pomembno, da se ne pretira v patetiko. Varčnost z naturalističnim slogom, ki se kaže tudi v spretnem niansiranju čustev – prek plahosti ponižane žene in ženske do čustveno prebujenih in razvrvanih besednih stampedov – ustvarja človeško heterogenost, mnogoplastnost Harper Regan. Razlikovanje barv v vlogi in igralski kreaciji Ostanove ustvarja celotno predstavo, kot nosilka glavne vloge se ji nikoli ne izneveri, kot desetnica je na koncu brazgotinjena in utrujena, pa še to z neko samo Ostanovi lastno lahkotnostjo, ki žarči skozi njeno podobo, držo in nevsiljiv plah nasmeh, ki v sebi skriva spoznanje grenke usode človeka, ženske, ki jo tako pretanjeno izrisano upodablja Jette Ostan Vejrup.« Za vlogo je leta 2011 prejela Dnevnikovo nagrado za najboljši umetniški dosežek na odru MGL v sezoni 2010/2011.

Potem ko je Jette Ostan Vejrup v Molièrovem *Namišljenem bolniku* (režiser Mile Korun, premiera septembra 2011) »z očaranostjo nad vzhodnjaško umetnostjo življenja in ljubeznijo do prvinske narave presvetlila ter z zadržanostjo sodobnega skeptika ironizirala« Arganovo sestro Beraldo, je v Ostrovskega *Nevihti* – v predstavi, premierno uprizorjeni novembra 2011, je prvič delala z režiserjem Jernejem Lorencijem – »v imenitni igralski in presenetljivi pevski interpretaciji« podala romarico Fjoklušo. Ustvarjalci postavitve so prejeli številne nagrade, med njimi Veliko nagrado Festivala Borštnikovo srečanje za najboljšo uprizoritev na 47. Festivalu Borštnikovo srečanje v Mariboru in tretjo nagrado občinstva na 47. BITEF-u v Beogradu. Z Lorencijem je ponovno sodelovala kot Hera v Homerjevi *Iliadi* v koprodukciji MGL, SNG Drama Ljubljana in Cankarjevega doma (premiera januarja 2015) in kot amazonska kraljica Hipolita v avtorskem projekt po igri *Sen kresne noči* Williama Shakespeara (premiera oktobra 1917). Za vlogo Here je na 50. Festivalu Borštnikovo srečanje

v Mariboru prejela nagrado za igro: »Jette Ostan Vejrup je v vlogi Here v najboljši mogoči človeški meri uspela utelesiti antično osebnost, ki je lahko brez strahu ona sama in se na občutljiv in celovit način hkrati predstavlja navzven in obvladuje navznoter. Kot hkratno dvojnico njenega lastnega jaza pa je zelo razločno mogoče zaznati tudi njeno razkošno prezenco kot starogrške boginje, gotove vase in v svojo moč. Jette Ostan Vejrup na popoln način uspe preplesti božanskost in človeškost lika, njegova absolut in kontingenco. Vendar igralka ta moč ne zapelje, temveč, nasprotno, jo sama vrhunsko uspe obrzdati in s tem nastaviti danes prepotrebno zrcalo sodobnemu dekadentnemu svetu.«

Leta 2014 je prvič sodelovala z režiserko Matejo Koležnik – v praizvedbi mjuzikla *Lizistrata* Andreja Rozmana-Roze in Coca Mosquita je odigrala naslovno vlogo. Kakor že v *Kabaretu* in *Nevihiti* je znova dokazala svoje pevske sposobnosti (v času šolanja v Parizu se je učila tudi jazz petja). Ali, kakor je njeno interpretacijo opisal Igor Đukić: »Jette Ostan Vejrup naravnost blesti v naslovni vlogi Lizistrate. Igralko odlikuje neverjetno subtilen občutek za komiko in to je pri oblikovanju dotičnega lika izkoristila do popolnosti. Ne samo da je s preciznim obvladovanjem obrazne mimike in z neprisiljeno, a dovršeno govorico telesa pričarala karakterno večplasten lik pokončne ženske, ki ljubi svojega moškega, a ga za igračkanje s pištolami kaznuje s celibatom, temveč je spet dokazala, da mojstrsko obvladuje še en organ telesa, svoj glas.« Podobno je menil tudi Slavko Pezdir: »V ubranem šestnajstčlanskem ansamblu igralcev, pevcev in plesalcev je naslovno vlogo Lizistrate kot nesporna voditeljica 'plemena' očarljivo oživila Jette Ostan Vejrup, ki je z bogato človeško in odrsko izkušnjo vseskozi prva navdihovalka, pospeševalka in ohlajevalka odrskega dogajanja. Domišljenim igralskim, pevskim in plesnim prvinam je v izbranih trenutkih dodajala osebno prepoznavnost s čustvenimi govornimi prebliski v maternem jeziku.«

V sezoni 2015/16 je nastopila v dveh sodobnih »ženskih« uprizoritvah: v igri *sedem kuharic, štirije soldati in tri sofije* Simone Semenič v režiji Diega de Bree je bila Sofija, ta tretja, v drami *3 zime* Tene Štivičić v režiji Barbare Hieng Samobor pa Karolina Amruš (enkrat stara 47, drugič 92 let). Obe predstavi sta v ospredje postavili ženske in ženski pogled na svet ter kot taki nudili igralkam širši interpretacijski prostor. Jette Ostan Vejrup ga je – kakor je razvidno tudi iz zapisa Mateja Bogataja, ko je v *Sodobnosti* primerjal hrvaško in slovensko postavitev *Treh zim* – znala izkoristiti: »Ob tem ima ljubljanska uprizoritev še en presežek: Jette Ostan Vejrup – v alternaciji s Karin Komljanec – kot Karolina, po krivem in zaradi ekscentričnosti na očetovo pobudo hospitalizirana in pobegla iz norišnice v času, ko so pred partizani najprej pobegnili stražarji in osebje, da svoji vlogi nekaj nezadržne privlačnosti, tudi

z ekscentričnostjo in neprilagojenostjo. Najprej kot skoraj norica, ki se skriva v lastni hiši, potem kot suverena dajalka nasvetov o emancipaciji odraščajnicam je močnejši in privlačnejši lik kot mati odraščajnic, Maša, ki jo ne brez tragike in požrtvovalnosti in postopne zgaranosti odigra Jana Zupančič. Vendar je ekscentrična in kot da nekim drugim časom pripadajoča močna in izstopajoča ženska figura Jette Ostan Vejrup skoraj simbol minulega stoletja: od zapostavljene pri izobraževanju, čeprav premožne, do izrinjene na rob, na psihiatrijo, zaradi samovolje in kaznovalnosti moških, vse do razmeroma živahnega življenja v 'krušni' družini, torej pri tistih, ki so nacionalizirali njeno (očetovo) premoženje, pa z narkofilijo v domu za upokojence je simbol ženske neuklonljivosti in prilagodljivosti. Ob trmastem vztrajanju pri resnici in pravičnosti, ki ju zastopa Alisa kot distanciran pogled na tranzicijo, kjer vsi – kot v *Treh zimah* – malo gledamo stran, medtem pa se dogaja vse mogoče, je ravno postavitev Karoline in njeno mesto v drami ključno za podporo feministične linije. In če je za gospodarsko krivuljo v drami mogoče trditi, da gre navzdol, vsaj kar se enakih možnosti in socialne varnosti in podobnega tiče, se ženska v vseh pogledih vzpenja: lekcija, ki jo da Karolina nekaj generacijam žensk, ko jim polaga na srce besede o neuklonljivosti, se prime, le pri mladi tajkunski nevesti se povampiri in nevarno osamosvoji.« Tudi hrvaški kritik Boris Homovec je menil, da je Jette Ostan Vejrup svojo priložnost dobro izrabila: »Tudi Jette Ostan Vejrup, ki zelo subtilno igra lastnico vile gospo Karolino Amruš, je uspešnejša od naše Nine Viočić. Precej bolj elegantno je rešeno tudi njeno staranje, ko se v 92. letu druží z nekaj generacijami družine Kos.«

Potem ko je v sezoni 2016/17 kot Yvonne Blum nastopila v predstavi z usklajeno ansambelsko igro *Bella Figura* Yasmine Reza v režiji Mateje Kokol in odigrala več vlog v spektaklu po Tolstojevem romanu *Vojna in mir*, ki ga je režiral romunski režiser Silviu Purcărete (koprodukcija SNG Drama Ljubljana, MGL, Cankarjev dom), in, kot je bilo že povedano, z Lorencijem soustvarjala *Sen kresne noči*, je v sezoni 2017/18 sodelovala pri dveh zelo zanimivih projektih: igrala je zapito mamo v gledališki kriminalni nadaljevanki *Praznina spomina* Barbare Zemljič (režiserka Nina Šorak, premiera maja 2918) ter skupaj z možem Borisom Ostanom v intimnem vzdušju Studia MGL upodobila postarana zakonca v jedki, z židovskim humorjem prepojeni drami *Življenje kot delo* Levina Hanoha v režiji Andreja Jusa (premiera januarja 2018). Staša Grahek je o njunem nastopu povedala: »Boris Ostan in Jette Ostan Vejrup prepričljivo preigrata vse registre, od sovraštva do ljubezni, od strahu do sprijaznenosti, od groze do smeha.« Deja Crnović je njuna lika podrobneje opisala: »Oba glavna nosilca dogajanja sta v svojih vlogah odlična; Ostan kot nevrotik, ki želi vso krivdo za

svoje ne preveč impresivno življenje zvrniti na ženo, ter Ostan Vejrup kot klišejska soproga, ki njegova poniževanja sprejema z dobrohotnostjo in upanjem, da se ji bodo trud in leta, ki jih je vložila v moža, vendarle povrnila. Morda v obliki knjige, ki jo bo napisal o njej, morda v obliki upanja, da vendarle še ni vsega konec. Igralca kljub posameznim humorističnim replikam s svojo disciplinirano igro preprečujeta, da bi besedilo zapadlo v 'woodyallenovsko' blebetanje, in čeprav sta v svojih tesnobah precej vsakdanja in jima ni pomoči, vzbujata sočutje.« Jette Ostan Vejrup je za vloge Hipolite v *Snu*, Levive v drami *Življenje kot delo* in in Birgitte Mrak v *Praznini spomina* septembra 2018 prejela Dnevnikovo nagrado.

Jette Ostan Vejrup je v sezonah 2018/19 in 2019/20 oblikovala več zelo raznolikih kreacij: bila je Klitajmestra v trilogiji *Ta nesrečni rod* Zinnie Harris (po motivih Ajshilove *Oresteje*) v režiji Ivane Djilas in Gospa Imelda v igri *Taka sem kot vi, rada imam jabolka* Theresie Walser v režiji Borisa Ostana, po več vlog je zasnovala v omnibusu *Sedem dni* Katarine Morano in Žige Divjaka v režiji Žige Divjaka ter v znanstvenofantastičnem kabaretu *2000* Noaha Yuvala Hararija (koprodukcija s SNG Drama Ljubljana in Cankarjevimi domom) v režiji Ivica Buljana. Zanje je leta 2020 prejela nagrado Sklada Staneta Severja za vrhunske igralske kreacije. Žirija je v utemeljitvi nagrade med drugim zapisala: »Igralska prisotnost Jette Ostan Vejrup korenito zaznamuje slovenski gledališki prostor, vanj vnaša interpretativno nepredvidljivost, kompleksnost in širino. Njeno odsko pojava odlikujejo popolna navzočnost, samorefleksija in specifična, samosvoja performativna drža. Jette Ostan Vejrup vlogam vnaša polnokrvnost in mesenost, izhajajoči iz trdnega igralskega razmisleka in samospraševanja, kot da gre za nenehen vitalni boj med navdihom in dvomom, poznanim in tveganim, domačim in tujim. Kot igralka načelno stremi k preseganju pričakovane sporočilnosti, ki naj se vedno enakovredno izvaja tako na ravni govornice besed kot telesa. V tem je pogosto nekako dražljivo neujemljiva in z namenom obojestranskega raziskovanja občinstvu zmuzljiva, nadvse ranljiva, a hkrati metodično distancirana. Je igralka s stališčem, tako na odru kot izven njega, z natančnim poslušom za umetniška in družbeno kritična vprašanja.«

Še zlasti markantna je bila kot Klitajmestra; po besedah kritika Roka Bozovičarja v Dnevniku, je uprizoritev doživela vrh v prizoru srečanju zakoncev po desetletju ločitve: »Jette Ostan Vejrup kot Klitajmestra in Matjaž Tribušon kot Agamemnon uprizorita močan trk dveh uničujočih silnic, ki se usodno odbijeta. Mogočnosti vladarja, ki si je pokoril Trojo, se zoperstavi sila Klitajmestrine pretkane volje. Nihajoč med slo in prezirom, bojem ponižnosti, ponižanja in materinske dolžnosti (povezano z oblastno željo) odigrata igro besednega tipanja in fizičnega pogajanja, katere smrtni izid Agamemnonu še ni povsem jasen, a ga sluti.«

Zares nepozabna je bila tudi v več vlogah omnibusa *Sedem dni*, ali, kakor je njene kreacije opisal Matej Bogataj v *Sodobnosti*: »Jette Ostan Vejrup je izredno artikulirana v vseh prizorih; od začetne ubitosti uradnice, izpod katere se poskuša reševati z optimizmom in ne prav prepričljivim naštevanjem dobrih plati družbe, do izpovedi preobremenjene babice, ki se ne znajde med različnimi prehrabnenimi režimi družin potomcev /.../; predvsem je suverena in minimalistična, melanholično zazrta onstran in otožna ob spoznanju, da bo v novem življenjskem obdobju vse bolj babica in vse manj hčerka.« V tej uprizoritvi je navdušila tudi Petro Vidali, ki je v *Večeru* zapisala: »V tem zaključnem prizoru sta izvrstna Lotos Vincenc Šparovec in Jette Ostan Vejrup, oba sicer izstopajoča že prej, on kot živčno zlomljena maskota, ona pa je v več vlogah sploh igralska protagonistka uprizoritve, z njo vstopimo in izstopimo, ona je razvrvana, smešna, resignirana, njene žive oči so najsvetlejša luč, ki sije v tej uprizoritvi.«

Med gledališkimi projekti, pri katerih je sodelovala izven matične hiše, je treba omeniti vsaj še *Korak v dvoje po Pii in Pinu*, ki sta ga leta 2012 v Anton Podbevšek Teatru v Novem mestu zasnovala plesalca in koreografa Gregor Luštek in Rosana Hribar. Tudi v tem projektu sta zakonca Jette Ostan Vejrup in Boris Ostan upodobila zrela zakonca, tokrat Pio in Pina Mlakarja. Vendar pa predstava ni spregovorila le o življenju in ustvarjanju baletnega para Mlakar, temveč je bila zastavljena precej širše – v njej je predstavljena tudi »zgodba žensk, ki sta zaradi umetnosti in ljubezni zapustili domovino in zaživel kot tujki v prostoru z drugačnim jezikom in kulturo. Zgodba plesalke Pie, ki je v tridesetih letih 20. stoletja iz nemškega prostora vstopila v slovenski in obenem širši jugoslovanski prostor, in igralko Jette, za katero je preselitev z Danske v Slovenijo še toliko bolj intenzivna izkušnja; povedala je, da je to pomenilo vstop v novo zvočnost, novih besed tujega jezika pa ni nikdar zares mogoče udomačiti, saj so nalepljene na fenomene, ki jih je od otroštva ubesedovala v danščini. Zaradi svetovljanstva vseh treh parov različnih generacij razcep ni prikazan kot frustracija, ampak kot ustvarjalna bivanjska razlika, ki ni le jezikovna, ampak tudi razcep sporočil in izmuzljivosti v istem jeziku, pa tudi razlika poetik, nazorov, osebnih lastnosti, karakterjev in stanj. Ravno kot hvalnica številnim razlikam se predstava, ko se na odru pojavijo vsi nastopajoči in izvajajo svoje plesne in gibalne kombinacije, tudi zaokroži«.

Jette Ostan Vejrup je v prvi vrsti gledališka igralka, čeprav je večkrat stopila tudi pred kamero. V filmih je doslej upodobila povečini stranske like, med njenimi televizijskimi

kreacijami pa ob že omenjeni Gudrun v *Teatru Paradižnik* (režiser Branko Đurić - Đuro, produkcija TV Slovenija, 1994-97) velja izpostaviti vsaj še Helgo v nadaljevanki *Vrtičkarji* (režiser Jure Pervanje, produkcija RTV Slovenija, 2000-2003), urednico Marto v nanizanki *Blisk* (režiser Jure Pervanje, produkcija TV Slovenija, 2005) in Dr. Frido Andersen v dveh serijah *Naše male klinike* (režiser Branko Đurić - Đuro, produkcija Pop TV, 2005 in 2007). Na televiziji pa je ustvarjala tudi drugače – s filmsko režiserko Almo Lapajne sta napisali scenarij za dokumentarni film *Za pogledom* o življenju petih gospa, ki živijo v domu za ostarele (RTV Slovenija, 2013-2014).

Leta 2014 sta izšli dve deli v prevodu Jette Ostan Vejrup: v danščino je prevedla prvenec *Nebesa v robidah* Nataše Kramberger – roman je z naslovom *Himlen i brombærkrattet* izšel pri založbi Turbine – ter humoresko *Kozlovska sodba v Višnji gori* Josipa Jurčiča – z naslovom *Det store gedeståhej* jo je izdal JSKD OI Ivančna Gorica.

V gledališki zgodovini so odrski umetniki vedno prestopali meje, še zlasti tisti, katerih umetnost ni vezana na jezik. A tudi med slednjimi, med dramskimi igralkami in igralci, poznamo številne, ki so nastopali v drugih, nematernih jezikih: med slovenskimi umetniki se spomnimo npr. Ignacija Borštnika, ki je več kot dve desetletji veljal za prvaka zagrebškega gledališča, Marije Vere, ki je nastopala v Reinhardtovi skupini, pa Zofije Borštnik Zvonar, ki je igrala v slovenščini, srbohrvaščini, bolgarščini in nemščini. Spomnimo se tudi pomembnih tujih umetnikov, ki so se »udomačili« na slovenskem odru, npr. češkega režiserja in igralca Rudolfa Inemanna, ki je bistveno pripomogel k profesionalizaciji slovenskega gledališča, češke igralko Nane Wintrove, ki se je s svojo upodobitvijo naslovnega lika v krstni izvedbi *Lepe Vide* prikupila Cankarju, pa Marije Nablocke, »zagonetne gospe iz Astrahana«, kakor jo je v svojem eseju poimenoval Filip Kalan, ruske igralko, ki je več kot trideset let zaznamovala ustvarjanje ljubljanske Drame ... Vendar pa se zdi, da so danes ti med-jezikovni prehodi težji, da so sodobni standardi glede odrskega jezika – vsaj v slovenskem prostoru – strožji in zato od igralca, ki prihaja iz drugega jezikovnega področja, zahtevajo veliko bolj natančno obvladovanje odrskega jezika kot nekdaj. Jezik – tako tisti v vsakdanji rabi, še bolj pa tisti na odru – namreč ni le obvladovanje slovnice, jezikovnih posebnosti in rekel, besednih naglasov, stavčne melodike itd., vključuje tudi nejezikovne izraze, grimase in kretnje, predvsem pa zgodovinski, socialni in družbeni kontekst, na osebni nivoju pa tudi na jezik vezane čustvene spomine. Razen tega je igranje v tujem, nematernem jeziku še toliko težje za tiste, ki

ne prihajajo iz istega kulturnozgodovinskega bazena in katerih jezik ne izhaja iz iste jezikovne skupine, kakor v primeru Jette Ostan Vejrup.

Jette Ostan Vejrup je v tridesetih letih ustvarjanja na Slovenskem hkrati osvojila (in še zmeraj osvaja) slovenski jezik, slovenski oder in slovensko občinstvo. Čeprav je (bila) tujka, je postala ena najvidnejših slovenskih igralk, ena tistih osebnosti slovenskega gledališča, ki izzivajo in premikajo meje slovenske umetnosti, kulture in tolerance.

Utemeljitev in priložene sezname pripravila:

Tea Rogelj

V Ljubljani, 26. marca 2021

P.S.

Pričujoča utemeljitev o Jette Ostan Vejrup je skrajšana verzija (in tudi dopolnitev) prispevka, ki sem ga pripravila za znanstveni simpozij *Osebnosti slovenskega gledališča, izzivalci meja*. V organizaciji ZRC SAZU je potekal leta 2018 v okviru Festivala Borštnikovo srečanje v Mariboru. Prispevek je z naslovom »Jette Ostan Vejrup, Danska igralka, ki je osvojila slovenski jezik in slovenski oder« objavljen v monografiji *Osebnosti slovenskega gledališča*, Ljubljana, ZRC SAZU, 2019, str. 99–120. V primeru morebitne ponovne objave mora založnik predhodno pridobiti dovoljenje ZRC SAZU in avtorice utemeljitve in pripadajočih seznamov (podatke, še zlasti o igralkinih kreacijah v MGL, sem zajemala iz Arhiva MGL, ki ga ureja in vodi Alenka Klabus Vesel).

IGRALSKE KREACIJE

Vloge v tujih gledališčih

- Il dottore, Jonathan Paul Cook, *The Dell'arte Vikings*, rež. Jonatan Paul Cook, Theater Peripial Vision, New Orleans (ZDA), 1983
- Fru Frederiksen, *Holger Danske*, Komedie Kompagniet, Kobenhavn (Danska), 1983
- Mrs. Petula, *Anything for a Quiet Life*, Theatre de Complicité, London (Velika Britanija), 1988
- Martha, Jonathan Paul Cook, *Når DJævle Elsker*, rež. Jonathan Paul Cook, Teatergruppen Vestenvinden, Randers (Danska), 1989
- Elizabeth, Robert L. Stevenson, *Dr. Jekyll og Mr. Hyde*, avtorica odrske priredbe in režiserka Josefine Ottesen, gledališka skupina Fairplay, Holbæk (Danska), 1989.

Vloge v Mestnem gledališču ljubljanskem

- Ivona, Witold Gombrowicz, *Ivona, princesa Burgundije*, rež. Jonatan Paul Cook, MGL, premiera 16. 10. 1990
- Glas v prologu, Eugène Ionesco, *Zavratne igre*, rež. Galin Stoev, MGL, premiera 11. 2. 1999
- Kmetica, Michael Hollinger, *Svetniki*, rež. Jaka Ivanc, MGL, premiera 2. 10. 2003
- Grofica vnukinja Hrjumina, Aleksander Sergejevič Gribojedov, *Gorje pametnemu*, rež. Zvone Šedlbauer, MGL, premiera 8. 4. 2004
- Agneza, Marija, Dubravka, Anita, Miro Gavran, *Vse o ženskah*, rež. Barbara Hieng Samobor, MGL, premiera 15. 1. 2005
- Lužarica, Ivan Cankar, *Kralj na Betajnovi*, rež. Zvone Šedlbauer, MGL, premiera 7. 4. 2005
- Hči, Ingmar Bergman, *Ko mine* (po motivih *Jesenske sonate* Ingmarja Bergmana), rež. Matej Filipčič, MGL in Umetniško društvo Osum, premiera 23. 11. 2005 v MGL
- Lilit, Prva ženska, Ira Ratej, *Je to človek?* (po motivih romana Prima Levija *Ali je to človek*), rež. Boris Kobal, MGL, premiera 8. 12. 2005
- Fräulein Schneider, Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb, *Kabaret*, rež. Stanislav Moša, MGL, premiera 19. 9. 2006

- Mama, Petr Zelenka, *Zgodbe vsakdanje norosti*, rež. Barbara Hieng Samobor, MGL, premiera 19. 4. 2007
- Olga, Anton Pavlovič Čehov, *Tri sestre*, rež. Boris Kobal, MGL, premiera 3. 4. 2008
- Sladka Sue, Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill, *Sugar - Nekateri so za vroče*, rež. Branko Završan, MGL, premiera 4. 12. 2008
- Gospa Magda, David Drábek, *Ples na vodi*, rež. Barbara Hieng Samobor, MGL, premiera 12. 3. 2009
- Andreja, Matjaž Zupančič, *Reklame, seks, požrtija*, rež. Matjaž Zupančič, MGL, premiera 8. 10. 2009
- Ankica, Ivor Martinić, *Drama o Mirjani in tistih okrog nje*, rež. Dušan Jovanović, MGL, premiera 4. 3. 2010
- Harper Regan, Simon Stephens, *Harper Regan*, rež. Boris Ostan, MGL, premiera 3. 3. 2011
- Beralda, Jean Baptiste Poquelin Molière, *Namišljeni bolnik*, rež. Mile Korun, MGL, premiera 15. 9. 2011
- Fjokluša, Aleksander Nikolajevič Ostrovski, *Nevihata*, rež. Jernej Lorenci, MGL, premiera 24. 11. 2011
- Pripovedovalka, Ona, Anja Hilling, *Črna žival žalost*, rež. Ivica Buljan, MGL, premiera 17. 2. 2013
- Léontine, Pierre de Marivaux, *Triumf ljubezni*, rež. Sebastijan Horvat, MGL, premiera 17. 3. 2013
- Lizistrata, Andrej Rozman, Coco Mosquito, *Lizistrata*, rež. Mateja Koležnik, MGL, premiera 27. 2. 2014
- Čukasta, Francis Scott Fitzgerald, *Veliki Gatsby*, rež. Ivica Buljan, MGL, premiera 6. 11. 2014
- Hera, Homer, *Iliada*, rež. Jernej Lorenci, SNG Drama Ljubljana, MGL in Cankarjev dom, premiera 24. 1. 2015
- Sofija, ta tretja, Simona Semenič, *sedem kuharic, štirje soldati in tri sofije*, rež. Diego de Brea, MGL, premiera 16. 9. 2015
- Karin, Ingmar Bergman, *Pogovori na štiri oči*, avtor priredbe in režiser Nikita Milivojević, MGL, premiera 14. 11. 2015
- Nastopajoča, *MGL & AGRFT koncert*, režijska koordinacija Barbara Hieng Samobor, 13. 4. 2016 v Centru urbane kulture – Kino Šiška

- Karolina Amruš, 47 let in 92 let, Tena Štivičić, *3 zime*, rež. Barbara Hieng Samobor, MGL, premiera 21. 4. 2016
- Yvonne Blum, Yasmina Reza, *Bella Figura*, rež. Mateja Kokol, MGL, premiera 16. 10. 2016
- Katerina Semjonovna Mamont – Catiche, Kondratjeva, Zdravnik Métivier, Vojak, Mrtvec, Silviu Purcărete po romanu Leva Nikolajeviča Tolstoja, *Vojna in mir*, rež. Silviu Purcărete, SNG Drama Ljubljana, MGL, Cankarjev dom, premiera 21. 1. 2017
- Nastopajoča, *Let's Dance! Koncert igralcev MGL in študentov AGRFT*, MGL, premiera 22. 3. 2017 v Centru urbane kulture – Kino Šiška
- Hipolita, amazonska kraljica, ki jo je Tezej ugrabil, avtorski projekt po igri *Sen kresne noči* Williama Shakespeara, *Sen kresne noči*, rež. Jernej Lorenci, premiera 27. 10. 1917
- Leviva, žena Jona Popoha, Hanoh Levin, *Življenje kot delo*, rež. Andrej Jus, MGL, premiera 20. 12. 2017
- Birgitte Mrak, Barbara Zemljič, *Praznina spomina (1-4)*, rež. Nina Šorak, MGL, premiera 15. 5. 2018
- Klitajmestra, Zinnie Harris, *Ta nesrečni rod*, rež. Ivana Djilas, MGL, premiera 18. 1. 1919
- Gospa Imelda, Theresia Walser, *Taka sem kot vi, rada imam jabolka*, rež. Boris Ostan, MGL, premiera 25. 4. 2019
- Več vlog, Katarina Morano in Žiga Divjak, *Sedem dni*, rež. Žiga Divjak, premiera 19. 9. 1919
- Več vlog, po motivih besedil Yuvala Noaha Hararija, *2020*, rež. Ivica Buljan, MGL, premiera 25. 1. 2020.

Vloge v drugih slovenskih gledališčih

- Ženska, Peter Handke, *Železniške informacije* (del projekta 5 ½), rež. Nevenka Koprivšek, Eksperimentalno gledališče Glej, premiera 26. 2. 1989
- Hana, Barbara Hieng Samobor, *Hana Tiger*, rež. Barbara Hieng Samobor, Prešernovo gledališče Kranj, premiera 5. 3. 1993
- Donna Inez, Max Frisch, *Don Juan ali Ljubezeni do geometrije*, rež. Barbara Hieng Samobor, SNG Drama Ljubljana, premiera 8. 5. 1993

- Dekle, Damir Zlatar-Frey, *Pomladno obredje*, rež. Damir Zlatar-Frey, Koreodrama Ljubljana in Cankarjev dom, Ljubljana, premiera 15. 1. 1994 v Cankarjevem domu
- Gina Ekdal, Henrik Ibsen, *Družinski album (Parafraza/Ibsen/Divja račka)*, rež. Meta Hočevar, SMG in Dunajski slavnostni tedni (Wiener Festwochen), premiera 26. 5. 1994 na Dunaju
- Ženska, Ivan Mrak, Damir Zlatar-Frey, *Beg iz pekla*, rež. Damir Zlatar-Frey, Koreodrama Ljubljana in Festival Ljubljana, premiera 24. 3. 1996
- Več vlog, Peter Handke, *Ura, ko nismo ničesar vedeli drug o drugem*, rež. Ernst M. Binder, SNG Drama Ljubljana in Forum Stadtpark Theater Graz, Avstrija, premiera 12. 4. 1996
- Helena Charles, John Osborne, *Ozri se v gnevu*, rež. Janez Pipan, SNG Drama Ljubljana, premiera 28. 9. 1996
- Ameša, Ivo Svetina, *Tako je umrl Zaratustra*, rež. Janez Pipan, SNG Drama Ljubljana, premiera 23. 4. 1997
- Prva čarovnica, William Shakespeare, *Macbeth*, rež. Janez Pipan, SNG Drama Ljubljana in Cankarjev dom Ljubljana, premiera 2. 11. 1997
- Norec, Ogledalo, Jakob Grimm in Wilhelm Grimm, Janez Vencelj, *Sneguljčica*, rež. Barbara Hieng Samobor, Prešernovo gledališče Kranj, premiera 2. 10. 1998
- Interpretka, Hans Christian Andersen, Jette Ostan Vejrup, *Palčica*, Lutkovno gledališče Ljubljana, premiera 19. 12. 1999
- Jota, Maja Aduša Vidmar, *Šou mast gou on!*, rež. Maja Aduša Vidmar, Gledališče Olafa Gunarja, premiera 7. 3. 2001 v Cankarjevem domu na Vrhniki
- Ženska, Bojan Jablanovec, *Evropa, deklica, ki je preveč hitela*, rež. Bojan Jablanovec, gledališka produkcija Cankarjevega doma, Ljubljana, premiera 31. 3. 2001
- Molly, Bertolt Brecht, Kurt Weill, *Opera za tri groše*, rež. Matjaž Zupančič, SNG Drama Ljubljana, premiera 1. 11. 2001
- Ženska, *Osum*, rež. Matej Filipčič, produkcija Umetniško društvo OSUM, zavod Muzeum in Moderna galerija Ljubljana, premiera 27. 10. 2002 v Moderni galeriji Ljubljana
- Anna-Mary Conklin, Noël Coward, *Apartma s tremi ključi*, rež. Vojko Zidar, Teater komedija, BTC, Ljubljana, premiera 26. 11. 2002
- Interpretka, Jette Ostan Vejrup po motivih Hansa Christiana Andersena, *Grdi raček*, rež. Claus Mandøe, Cankarjev dom Ljubljana in Bunker, premiera 26. 11. 2003

- Glas (Danska kraljica), Marius Ivaškevičius, *Mesto tako blizu*, rež. Aleksandar Popovski, Slovensko stalno gledališče Trst, premiera 14. 3. 2008
- Nastopajoča, Gregor Luštek, Rosana Hribar, *Korak v dvoje po Pii in Pinu*, Anton Podbevšek Teater in Flota Ljubljana, premiera 13. 12. 2012
- Performerka, *Dogodek v mestu Gogi*, rež. Jaša Koceli, Anton Podbevšek Teater in zavod Bunker, Ljubljana, premiera 21. 4. 2015.

Filmske in televizijske vloge

- Dekle, *Vse je pod kontrolo*, kratki igrani film (33 min), rež. Metod Pevec, produkcija E-Motion film – Ljubljana, TV Slovenija, Filmski sklad studio Viba film Ljubljana, 1992
- Ženska, *Izgubljene besede*, kratki študijski igrani film (10 minut), rež. Gregor Vesel, produkcija AGRFT, 1996
- Gudrun, *Teater Paradižnik*, televizijska serija, režija Branko Đurić - Đuro, produkcija TV Slovenija, 1994-97
- Helga, *Vrtičkarji*, televizijska nadaljevanka, režija Jure Pervanje, produkcija RTV Slovenija, 2000-2003
- Ena od nastopajočih, *Newrope*, kratki igrani film, rež. Urška Žnideršič, produkcija RTV Slovenija, 2003
- Hannelore (nastopila v eni seriji), *Hotel poldruga zvezdica*, TV nadaljevanka, rež. Slavko Hren, RTV Slovenija, 2004
- Marta, urednica, *Blisk*, TV nanizanka (15 serij), rež. Jure Pervanje, produkcija TV Slovenija, 2005
- Dr. Frida Andersen (nastopala v dveh serijah, tako v slovenski kot hrvaški verziji), *Naša mala klinika*, televizijska serija, rež. Branko Đurić - Đuro, produkcija Pop TV, 2005 in 2007
- Ženska, *Sonja*, srednjemetražni igrani film, rež. Janez Burger, produkcija TV Slovenija, koprodukcija Staragara, Zavod za kulturne dejavnosti, 2007
- Ena od nastopajočih, *To je Slovenija*, kratki igrani film, rež. Urša Menart, produkcija AGRFT, 2007
- Kerstin, *Angela Vode: Skriti spomin*, celovečerni igrani televizijski film, rež. Maja Weiss, RTV Slovenija, 2009

- Medicinska sestra, *Obisk*, kratki igrani film, rež. Miha Mazzini, produkcija Gustav film d.o.o., sofinanciral Filmski sklad Republike Slovenije, 2010
- Teta, *Božična večerja*, srednjemetražni igrani film, rež. Boštjan Vrhovec, produkcija RTV Slovenija, 2011
- Medicinska sestra, *Srečen za umret*, celovečerni igrani film, rež. Matevž Luzar, produkcija Pakt Media d.o.o., koprodukcija: Film United, Ars Septima, sofinancirali HAVC / Hrvatski audiovizualni centar, Slovenski filmski center, javna agencija RS, 2012
- Helena Vurnik r. Kottler, *Iskalca*, dokumentarno igrani televizijski film, rež. Alma Lapajne, RTV Slovenija, 2012
- Danska turistka, *Dvojina*, celovečerni igrani film, rež. Nejc Gazvoda, produkcija Perfo d.o.o., koprodukcija: Beofilm, Studio dim, tehnične usluge FS Viba film Ljubljana, sofinancirali ZDF/ARTE, Danski filmski inštitut, HAVC / Hrvatski audiovizualni centar, Slovenski filmski center, javna agencija RS, 2013
- Žena, *Vztrajanje*, celovečerni igrani film, rež. Miha Knific, Nukleos film d.o.o., Helios – sustainable film, This and That Productions, 2017
- Mama, *In je takoj večer*, kratki igrani film, rež. Kristijan Krajncan, produkcija Hrosch Production, 2015
- Anne, danska turistka, *Comic Sans*, rež. Nevij Marasović, Kinorama Zagreb, 2018
- Socialna delavka, *Posledice*, celovečerni igrani film, rež. Darko Štante, Temporara, Zwinger film, 100, NuFrame d.o.o., filmska in video produkcija, 2018
- Irena, *Jezero*, igrana TV serija, RTV Slovenija, 2019
- Lilijana, *Češnjevi kolački*, kratki igrani film, 2019.

Priznanja in nagrade

- Mrs. Petula, *Anything for a Quiet Life*, 1988, Theatre de Complicite, London – skupinska nominacija za Lawrence Olivier Award, 1989
- Avtorska ekipa Nevenka Koprivšek, Boris Ostan in Jette Ostan Vejrup za predstavo *Železniške informacije* v izvedbi Eksperimentalnega gledališča Glej, Borštnikova diploma in denarna nagrada za posebne dosežke, ki jo podeljuje Radio Slovenija, 24. Borštnikovo srečanje, Maribor, 1989
- Borštnikova diploma in denarna nagrada za igro za vlogo Ivone v predstavi *Ivona, princesa Burgundije* v izvedbi MGL, 26. Borštnikovo srečanje, Maribor, 1991

- Zlata paličica za najboljšo žensko vlogo, in sicer za vlogi Ogedala in Norca v predstavi *Sneguljčica* v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj, 1998;
- Zlata paličica za najboljšo predstavo tekmovalnega programa v celoti za avtorstvo in izvedbo igralskega monologa *Grdi raček* v koprodukciji Cankarjevega doma Ljubljana in Bunkerja, 2005
- Borštnikova nagrada za igro za Fräulein Schneider v predstavi *Kabaret* v izvedbi MGL, 43. Borštnikovo srečanje, Maribor, 2007
- Dnevnikova nagrada za najboljši umetniški dosežek na odru MGL v sezoni 2010/2011, in sicer za vlogo Harper Regan v istoimenski igri Simona Stephensa v izvedbi MGL, 2011
- Borštnikova nagrada za igro vlogo Here v *Iliadi* v koprodukciji MGL, SNG Drama Ljubljana in Cankarjevega doma Ljubljana, 2015
- Dnevnikova nagrada za izjemen umetniški dosežek v MGL v sezoni 2017/18 za vlogo Hipolite v uprizoritvi *Sen kresne noči*, za vlogo Levive v drami Hanoha Levina *Življenje kot delo* in za vlogo Birgitte Mrak v kriminalni nadaljevanki *Praznina spomina* Barbare Zemljič, 2018
- Nagrada Sklada Staneta Severja za vrhunske igralske dosežke za vloge Klitajmestre v *Tem nesrečnem rodu* Zinnie Harris (MGL), Gospe Imelde v uprizoritvi *Taka sem kot vi, rada imam jabolka* (MGL), za več vlog v omnibusu *Sedem dni* Katarine Morano in Žige Divjaka (MGL) ter za več vlog v znanstvenem kabaretu *2020* po motivih Noaha Yuvala Hararija (koprodukcija MGL, SNG Drama Ljubljana in Cankarjev dom).

Drugo

Pri postavitvi Cankarjeve farse *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* v režiji Mileta Koruna (MGL, premiera 25. 9. 1998) je bila svetovalka za gib, v predstavi *Časovni stroj 2* (MGL, premiera 23. 12. 2013) pa svetovalka za commedio dell'arte.

Za oder je priredila pravljici Hansa Christiana Andersena *Palčica* (njen avtorski projekt, Lutkovno gledališče Ljubljana, premiera 19. 12. 1999) in *Grdi raček* (rež. Claus Mandøe, Cankarjev dom Ljubljana in Bunker, premiera 26. 11. 2003).

S filmsko režiserko Almo Lapajne sta napisali scenarij za dokumentarni film *Za pogledom* (rež. Alma Lapajne, RTV Slovenija, 2013-2014) o življenju petih gospa, ki živijo v domu za ostarele.

V danščino je prevedla prvenec *Nebesa v robidah* Nataše Kramberger – roman je leta 2014 z naslovom *Himlen i brombærkrattet* izšel pri založbi Turbine, ter humoresko *Kozlovska sodba v Višnji gori* Josipa Jurčiča – z naslovom *Det store gedeståhej* jo je leta 2014 izdal JSKD OI Ivančna Gorica.